

מכת גניבות הבקר והצאן

ראובן זלץ

**תופעת גניבות הבקר ברחבי הארץ
 כבר הפכה למכת מדינה ונדמה כי
 הרשויות פשוט אינן מסוגלות לטפל
 בתופעה הגורמת לנזקים כלכליים
 כבדים לרפתנים ולא פחות חשוב,
 מאיימת על השליטה בקרקעות
 מדינה. בארגון השומר החדש,
 מדווחים על עשרות רבות של
 גניבות עגלים ופרות מאז תחילת
 השנה. הנזק, אומרים הרפתנים, אינו
 רק כלכלי אלא בראש ובראשונה,
 בטחוני, מאבק קריטי על אדמות
 המדינה. ארגון השומר לקח על עצמו
 לפעול היכן שהמסד נכשל. פרויקט
 מיוחד המאיר את המציאות הקשה,
 היום יומית שהתקשורת שכחה, כמו
 גם ממשלת ישראל •**

די אם נביט באירועים מאז תחילת השנה בכדי להבין את היקף התופעה, הפוגעת לא רק בחקלאים וברפתנים אלא גם בשליטה הישראלית בשטחי המרעה ובשדות שבבעלות החקלאים ברחבי הארץ. מאז חודש ינואר האחרון שבו נגנבו עדר עגלים מעין השופט (14 עגלים נמצאו הודות לפעולה נמרצת של שוטרי מג"ב וכעת העגלים נמצאים בתחנת הסגר). הבקר שנגנב כלל כ-40 עגלים, 13 מתוכם אימהות. לפי הערכות החקלאים מדובר במכה כלכלית קשה המוערכת בכ-200 אלף שקלים. סיפור אחר קרה רק בתחילת החודש כאשר נגנבו לניסים פרץ בדרום 80 כבשים בשווי של כחצי מיליון ש"ח, יום לאחר מכן מצאה המשטרה 20 מהם. גם באזור באר טוביה, מתמודדים הרפתנים עם מכת גניבות הגורמת לנזקים עצומים. בסוף החודש שעבר דווח על 12 גניבות עגלים בקיבוץ מצר. המכה הזו הביאה את הקיבוץ לשקול את סגירת העדר ולנטוש את אדמות המרעה.

זו התוצאה הקשה של פשיעה חקלאית המשתוללת בארץ שהתרחשו בחודש אחד. בקיבוץ גלעד הקימו צבא של מתנדבים ותושבי הקיבוץ כדי להילחם בגניבות; בערבה נגנבו לאחרונה 200 עזים, והשבוע במושב תומר שבבקעה נתפסו רגע לפני שנגנבו טונה של פלפלים ארוזים לשיווק.

"...באמירה כללית,
 בטווח של חמש עד
 עשר שנים מהיום,
 אם בישראל לא יראו
 את תופעת הגניבות
 כטיפול חירום
 ממש כמו המנהרות
 בעזה, הרי שנתעורר
 למציאות ביטחונית
 קשה בכל הארץ...."

ם דגש על חינוך. תלמידי אדם ואדמה. צילום יהודה בן יתח - יוד צלמים

יכולים, אבל הם קורסים תחת הנטל כשחצי מהכוחות מוצבים בירושלים. התשובה לא אצלם אלא בהחלטה ובתודעה של הממשלה. ישראל הפקירה את נושא הביטחון האישי עד כדי- כך שלבריונות היום יש כל כך הרבה תעוזה, שגם המדינה לא מעיזה להיכנס לכפרים.

מדובר בנזק של אלפי שקלים. בדף הפייסבוק של 'השומר החדש' מתועדות רבות מגניבות הבקר וכמו גם פלישות חוזרות ונשנות של בקר מכפרים סמוכים, תוך הרס גדרות וציוד חקלאי. מנכ"ל השומר החדש יואל זילברמן אומר כי הוא אינו מאשים את רשויות האכיפה "הם עושים מה שהם

המותגים הקטנים שיעזרו לך בגדול

SOLIS
מנוע טורבו – 75 כ"ס
עלויות אחזקה נמוכות
שימוש בטכנולוגיה אירופאית מתקדמת

התמונות להמחשה בלבד – ט.ל.ח

מעבדות לשכירות
תמה תקופת ההלוואות
↓
החלה תקופת השכירות

מכירות צפון: 052-6176688 | מכירות מרכז: 052-6170089 | מכירות דרום: 052-6178884
משרד מכירות ראשי: 04-6059010

ונחזיר לציבור את נרטיב כי האדמה היא חלק מאתנו. הדבר קורה ברחבי הארץ."

חבל לכיש כמשל

סיפור מיוחד נוסף של השומר מצאתי בחבל לכיש. עקב מיקומו הגיאוגרפי של החבל, במהלך השנים התרחשו גניבות ושחיתות רבות של עגלים ופרות. עד שבשנות ה-90 באמציה החליטו להפסיק לתחזק את השטח, מפני שלא יכלו לעמוד בהוצאות של העדר. עדי שוורץ, מנהל מרחב דרום של ה"שומר החדש מספר לי כי: "בכל כמה שנים מצאו מנהל חיצוני באמציה שיתחזק את השטח והפרות. הבעייתיות בכך היא שלמנהל אין תחושת שייכות לאדמה, הוא לא זוכה לתגמול שלילי עקב כישלונות, בצורת גניבות המונית של בקר, אלא רק לתגמולים חיוביים במקרה של הצלחות. המצב הגיע לרמת קיצוניות בה בכל פעם שמשפחה באזור חגגה אירוע כלשהו והייתה צריכה פרה או עגל ידעו שהם באים לשם ופשוט לוקחים". ארגון השומר החדש שפעלו בלכיש ובשקף וסייעו לבוקרים באזור, נחלו הצלחה אדירה ועקב הנוכחות של חניכי וחניכות תכנית המנהיגות שלהם ופעילות שהם עושים יחד עם יחידת מתנדבים של השומר במג"ב, הגניבות פסקו כמעט לחלוטין. ואילו באמציה, היכן שהשומר לא פעלו, הגניבות היו עניין שבשגרה. לאחר לחץ רב של חברי ארגון "השומר החדש", שכל מהות הקמתו הינה הגנה ותחזוקת שטחי המרעה והחקלאות בישראל יחד עם חינוך לאהבת הארץ והאדמה. באמציה הסכימו לחזור ולתחזק את השטח, רק בתנאי שחברי הארגון יבואו לסייע להם ולשמור, כפי שקורה בלכיש ובשקף הצמודות. עדי סיפר לנו כי "היום, כבר כמעט שנה לאחר שהשומר החדש הגיע לשטח של אמציה, אמציה יישרו קו עם השטחים מסביב. לפני השינוי, תושבים פחדו ולא עברו אפילו בשטח. מדובר בכ-20 דונמים בהם היו פריצות, גניבות, השחתות רכוש רבות. מאז שהחלו להיות נוכחים בשטח היו שתי גניבות בלבד. הראשונה, כשחניכי שנת השירות לא היו באזור, כיוון שהיו בפרק משימה, והשנייה לאור יום כאשר הגנבים ברחו מהר יותר מהשומרים ברכב."

יואב צור "הנזק הכלכלי אינו ניתן לשיעור"

גם באזור הדרום מתרחשות גניבות כמעט על בסיס יומי. יואב צור, רפתן וותיק מבאר טוביה שבמושבו החל גל גניבות אדיר ושאלו ברפת נגנבו שישה עגלים ונמצאו שניים אומר "אתה צריך להבין כי זה לא רק עניין הגניבה אלא הגנטיקה שנגנבת, עגל אפשר להחליף בעגל, עגלה בלתי אפשרי, כל יום נגנבים עגלות ועגלים. החשד שלנו שיש שיתוף פעולה עם רפתן ישראלי המקבל את הסחורה. לי באופן אישי גנבו לי פעמיים. בפעם השלישית הלכתי בעקבות העקבות ומצאתי את העגלות קשורות בתעלה. המשטרה עושה ככול שביכולתה ועם הרבה מאמצים. הבעיה היא איך לתפוס צוות קטן של גנבים ולהזעיק כוחות ברגע האמת. צריך לעשות יותר גדרות, יותר אזעקות, יותר מצלמות, אני לא יודע מהיכן נביא את הכסף, אבל כעת זה המצב. תשמע, המצב הוא בלתי נסבל, יש בחור במושב חצב שנגנבו לו צאן בשווי של 300 אלף שקל, הבן אדם הפסיד את כל הרווח שלו השנה."

אז אין פתרון?

"יש פתרון נקודתי ומערכתי אך זה ייקח זמן ובינתיים אנחנו סובלים."

ארגון בתנופה

לאחרונה נפתחו ב"שומר החדש" שתי מחלקות חדשות.

בעיית משילות קשה

בשיחה שערכנו עם מנכ"ל ארגון השומר החדש, אומר זילברמן "בעצם בחמישה חודשים האחרונים אנחנו עומדים בפני סיטואציה שלא ראינו עשר שנים לפחות. ההשתוללות שאנו עדים לה כמו גם הגניבות והשחתות הרכוש הם בסדרי גודל שונים ממה שהכרנו עד היום. יש לראות את התופעה המסוכנת הזו בחומרה רבה. המציאות בשטח היא קשה והמחיר אותו משלמים הרפתנים ומגדלי הבקר,

אני רואה את מכת הגניבות כאיום לא פחות מהמנהרות בעזה. זילברמן

כמו גם החקלאים ועובדי האדמה, הינו כבד. יש פגיעה בנוכחות המשטרתית בפריפריה, הממסד איננו משתלט על העבריינים, לצערי הפשיעה משתלמת והרשויות אינן מסוגלות לאכוף את החוק"

ומה עם מערכת המשפט? איך היא מתייחסת לתופעה?
"לצערי קיימת הקלה בקרב הרשות המשפטית בנושא גניבות הבקר. השופטים לא מבינים את חומרת הנושא והפגיעה הקשה בפרנסה של מאות משפחות, יש כאן ללא ספק בעיה קשה של משילות הבאה לידי ביטוי באופן קיצוני בנושא הזה. התחושה הכללית היא שיש איזו השלמה עם הנושא. בשורה התחתונה, התחושה הקיימת בשטח, היא שמגדלי הבקר והחקלאים הופקרו על ידי הממסד. לצערי אנחנו לא עומדים מול מאות הבקשות לעזרה של מגדלי הבקר לסוגיו. המדינה חייבת להבין כי יש כאן פגיעה אנושה לא רק כלכלית, אלא ביטחונית."

מה ניתן לעשות?

"דבר ראשון, באמירה כללית, בטווח של חמש עד עשר שנים מהיום, אם בישראל לא יראו את תופעת הגניבות כטיפול חירום ממש כמו המנהרות בעזה, הרי שנתעורר למציאות ביטחונית קשה בכל הארץ. המדינה חייבת לפעול בצורה מידית, כמעשה חירום, לשמור על החקלאות. על הממשלה לתת רוח גבית ולתמוך בחקלאות, אחרת זה עניין של זמן עד שזה יתפוצץ לנו בפנים. ככל שעובר הזמן אנו רואים כי למעשה המדינה מסורסת והדבר הזה הופך פשוט לנורמה. חייבים לאפשר לחקלאי להיות חקלאי ולא לעסוק בשמירה, כואב לנו לראות את המציאות."

כיצד אתם פועלים?

"אנחנו פועלים בשלושה צירים. הראשון, לוודא שכל חקלאי הזועק לעזרה, להגיע אליו ולעזור לו בכל דבר שניתן, הן בשמירות והן בעבודות חקלאיות ותיקון נזקים. אנחנו פרוסים בכ-50 מקומות ברחבי הארץ הכוללים כ-600 אלף דונם שטח. ציר שני סובב סביב דור צעיר בארץ שאדמת ישראל נעדרת מהזהות שלו, הזיקה לאדמה והקשר לאדמה וההבנה כי האדמה זה חלק ממי שאנחנו. הדבר לא מובן לדור הצעיר ואנו עוסקים בחינוך, שנת שירות ועבודה מועדפת, בית ספר צומח בחצבה ועוד. מביאים מתנדבים שיעזרו במטלות הרבות, יש לנו כ-20 אלף מתנדבים בשנה ומקווים להגיע בשנה הקרובה ל-30 אלף מתנדבים. הדבר השלישי זו התודעה ציבורית. אנחנו מבינים שצריך שהציבור יהיה מחובר לבעיה בשטח

ארגון השומר החדש, נכנס למעשה לנישה שהיתה חסרה ופועל מכורח הנסיבות הקשות שבשטח ולאחר שהרפתנים והחקלאים הבינו כי אם הם לא יקחו את העניינים לידיים, פרנסתם תיפגע קשות.. במדינה מתוקנת, כוחות הביטחון, המשטרה ומשמר הגבול, היו חייבים לפעול בנמרצות בכדי לחסל את התופעה המאיימת על החקלאות בישראל בעיקר בפריפריה, אך לא רק. אך בישראל, כמו בישראל, האזרחים, נאלצים לפעול מול ממסד חסר אונים שאינו מספק מענה למצב וחמור מכך, אינו ביטחון לאזרחי המדינה. הטענות מופנות בעיקר לפוליטיקאים ולקובעי המדינות ופחות לאנשי המשטרה ומשמר הגבול שבשטח. מחסור חמור בתקציבים וכוח אדם, כמו גם היעדר מדיניות ברורה הפכו את המציאות לבלתי נסבלת.

גניבות על בסיס יומי. (בתמונה) עגלים שננבּו והוחזרו לבעליהם

לאחר מכן ובזמן שהצעירים עתידים להתגייס לצה"ל מקיימים בארגון שנת שירות בשמונה מצפים ברחבי הארץ, "תכנית המנהיגות". מדובר בתכנית קדם צבאית, המיועדת לבוגרי ובוגרות י"ב במסגרת שנת שירות, אורכה כשנה וחודשיים. התכנית מבקשת לתת מענה למציאות בשטח ולאתגרי התקופה, תוך בניית דור הפועל להגשמת הרעיון הצינוני. החניכים של התכנית חיים במשך שנה וחודשיים, במצפים המשגיחים על שטחים חקלאיים. כל מצפה מכיל עשר בנות או בנים. הם מתחילים מהכשרה הכוללת ניווט, חקלאות, עבודת מרעה, הישרדות, למידה ועוד. לאחר ההכשרה מתחילה העבודה השגרתית של שמירה על שטחים חקלאיים, עבודה שוטפת בשדות, מרעה בקר וצאן ועוד. בנוסף כמעט בכל יום מתקיימים שיעורים שוטפים בתכנים שונים סביב הכרת השטח, המסגרת בה אנו חיים (אפילו שיעורי ערבית), ציונות, זהות וערכיות. בסוף התכנית יש "פרק עצמאות" ובו מפעילים החניכים את המצפה לבדם בזמן הכשרת הגרעין החדש שיחליף אותם.

ואם חשבתם שפה הכל נגמר אז אפילו למי שסיים את השירות הצבאי יש מענה ב"שומר החדש", בתכנית הנקראת "מאהל ומגדל" שבעצם באה לתת מענה לישובים בעוטף עזה הסובלים מהגירה שלילית רצינית. תכנית "מאהל ומגדל" הנה תכנית ייחודית לעבודה עברית-חקלאית. התכנית מיועדת למשורררים מהשירות הצבאי (מתאימה כעבודה מועדפת) ומקיימת חיי גרעין בנחל עוז, סופה וחולית. מטרת התכנית הינה לעורר ולחזק בדור הצעיר המשתחרר מהשירות הצבאי, רוח חלוצית ציונית וערכית, ולהעניק להם כלים מקצועיים בתקופה של קבלת החלטות משמעותיות בחיים. הצעירים עובדים במשקי חקלאות ביישובי עוטף עזה ומסייעים לחקלאים בכל הענפים. בתמורה הם מקבלים שכר בסיס מהחקלאי. בנוסף, הם עוברים שיעורים בנושאים שונים והכשרות מקצועיות. כאשר מטרתה העיקרית של התכנית הנה לחזק את הישובים הללו בכוח צעיר ורענן, בייחוד לאור העזיבות לאחר שני המבצעים האחרונים בעזה. חלק נכבד מבוגרי התכנית נשארים לגור ביישובים והקיבוצים באזור עוטף עזה גם לאחר סיומה, ממשיכים לעבוד אצל אותם החקלאים ואף מקימים את ביתם באזור. יש אפילו זוג שהתחתן דרך התכנית. ▲

האחת תבנה תנועת נוער של הארגון ובכך תתחיל את השיתוף של הנוער מגיל צעיר יותר מכתה ' ו תכנית בוגרים שבעצם תתן לבוגרי התכניות של השומר אופציה להמשיך בפעילות ותשתף עימם את הידע. כיום, מלבד ימי התנדבות של בתי ספר עם חקלאים שהארגון מסייע לארגן, הנוער פוגש את ה"שומר החדש" בראשונה בכתה ' , בפנימייה החקלאית שהקימו בערבה בשם "אדם ואדמה" המלווה את בני הנוער מכתה ' ועד לסוף י"ב. מדובר בתכנית במסגרת פנימייה חינוכית, המיועדת לבני נוער בכיתוב ' עד ל-י"ב. התכנית משלבת לימודים לבגרויות יחד עם עבודה חקלאית, למידה ערכית ומשמעותית וחיים בקבוצה. הקמתה של התכנית בערבה, התבססה על הרצון לחשוף בני נוער להתיישבות חקלאית השומרת על צביון קהילתי ציוני התיישבותי הלכה למעשה, ובכך לחברם לחינוך למשימה ראויה וממשית. בני הנוער המשתתפים תכנית, עוברים תהליך חינוכי הכולל התנסות בחיים קבוצתיים ועצמאות שמאפשרת להם התמודדות אישית וקבוצתית שתוכל להוות בסיס להמשך התקדמותם בחיים הבוגרים. בעצם, כשכל בן נוער קם בשבע בבוקר לבית הספר, בני הנוער של "אדם ואדמה" כבר הספיקו לאכול ארוחת בוקר ולעבוד כבר שעה וחצי בשטח עם החקלאים באזור ולסייע להם. אחר הצהריים הם לומדים לבגרויות ובערב, לעיתים, גם מתנדבים בקהילה. הם חיים חיי קבוצה, ממש כמו פנימייה רגילה רק עם המון ערך מוסף וחיים עם ערכים של רעות, אחווה, אהבת הארץ והאדמה.

